

“Benim mânevi mirasım ilim ve akıldır.”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik
Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 56 Sayı 667
Haziran 2023

İmtiyaz Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni - Editör
Dr. Özlem Kılıç Ekici

Yayın Danışma Kurulu
Prof. Dr. Emine Adadan
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Doç. Dr. Nuray Karapınar
Prof. Dr. Evren Mutlugün
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Araştırma ve Yazı Grubu
Dr. Özlem Ak
Dr. Tuncay Baydemir
Dr. Bülent Gözcelioğlu
Dr. Mahir E. Ocak
İlay Çelik Sezer

Redaksiyon
Dr. Nurulhude Baykal

Grafik Tasarım-Web
Hüseyin Diker
Ayşe Dilara Cumhur

Mobil Uygulama
Selim Özden

Mali ve İdari Hizmetler
M. Furkan Aktaş

İletişim Bilgileri
TÜBİTAK *Bilim ve Teknik* Dergisi
Bilim ve Toplum Başkanlığı
Remzi Oğuz Arık Mah.
Tunus Cad. No:80
06540 Çankaya ANKARA
bteknik@tubitak.gov.tr
bilimteknik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
abone@tubitak.gov.tr
yayinlar.tubitak.gov.tr

Baskı
Başak Matbaacılık Tanıtım
Hizmetleri İth.İhr. A.Ş.
basakmatbaa.com

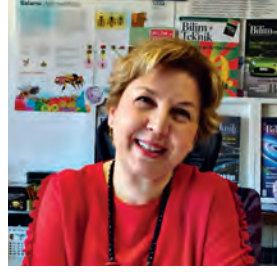
Baskı Tarihi 23.05.2023

Dağıtım Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
tdp.com.tr

Bilim ve Teknik Dergisi, Millî Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından ilse ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Eğt. Krs. Ş. sayı Nşr.83]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

ISSN 977-1300-3380
Fiyatı 11 TL

Her ayın 1'inde çıkar.

Evrende yalnız mıyız, yoksa Dünya dışında başka bir gök cisminde de yaşam var mı? Çok eski zamanlardan beri insanların kafasını kurcalayan bu soru günümüzde bilimsel çalışmalara konu olmaya devam ediyor. Dünya dışı yaşam çalışmaları sadece Güneş sistemi ile de sınırlı değil. Ötegezegenler üzerine çalışan gök bilimcilerin hedeflerinden biri de yaşama elverişli gezegenler keşfetmek. Her ne kadar ötegezegenlere araç gönderip onları doğrudan incelemek kolay olmasa da uzaktan gözlem teknikleri ile de yaşama dair bulgular elde etmek mümkün. Mahir E. Ocak bu ayki yazısında hem Güneş sisteminde hem de Güneş sisteminin dışında yaşam olasılığının araştırılması için hangi gök cisimlerinde, ne tür çalışmalar yapıldığına yer veriyor.

Millî Uzay Programı kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan Türkiye'nin ilk insanlı uzay görevinde görev alacak iki uzay yolcusu, TEKNOFEST kapsamında yapılan bir törenle kamuoyuna duyuruldu. Ülkemizin ilk uzay yolcularının kim olduğunu ve uzayda ne tür çalışmalar yapacaklarını merak ediyorsanız İlay Çelik Sezer'in yazısından tüm detayları öğrenebilirsiniz. Yazarımız bir diğer yazısında ise amatör bir şekil meraklısı tarafından keşfedilen ilk "einstein" karosunu ele alıyor. Matematikçilerin neredeyse 50 yıldır keşfetmeye çalıştığı einstein karoları, şimdiye kadar sadece var olması gerektiği kuramsal olarak tahmin edilen yapılarıdır. Bu yazı bize matematikte pek çok keşfin alanında yetkin bilim insanları tarafından yapılırken kimi keşiflerin de beklenmedik birilerinden, örneğin bir öğrenci ya da amatör bir meraklıdan gelebileceğini bir kez daha hatırlatıyor.

Mustafa Sarı, "Van Gölü'nün Biricik Ekosistemi" başlıklı yazısında bizleri keyifli bir yolculuğa çıkartıyor. Endemik bir balık türü olan inci kefalinin ilginç yaşam döngüsünü okuduğunuzda Van Gölü'nü en kısa zamanda ziyaret etmek için planlar yapmaya başlayacaksınız. Gürkan Caner Birer'in hazırladığı yazıda ise yaşlanma sürecini yavaşlatmayı ve yaşlandıkça yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlayan bir dizi tedavi, ürün ve yöntemi kapsayan teknolojik atılımlara göz atacağız.

Farklı ilgi alanlarına hitap eden Bilim Haberleri, Bilim Çizgi, Tekno-Yaşam, Merak Ettikleriniz, Bilim Tarihinden Notlar, Doğa, Gökyüzü, Düşünme Kulesi, Satranç, Ayın Matematik Sorusu, Zekâ Oyunları ve Yayın Dünyası başlıklı köşelerimizdeki içerikleri de beğenerek okuyacağınızı umuyoruz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik fırsatından faydalanmak ayrıca hem yeni hem de eski sayılarımızı satın almak için yayinlar.tubitak.gov.tr adresini ziyaret edebilir, "TÜBİTAK Yayınlar" mobil uygulamasını da indirebilirsiniz. Dergimizin internet sayfasını (bilimteknik.tubitak.gov.tr) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da ilgiyle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz.

Sağlıcakla ve bilimle kalın... Unutmayın #bilimokuyanabilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici